(Besluiten aangenomen krachtens titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie)

GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT 2006/242/GBVB VAN DE RAAD

van 20 maart 2006

betreffende de Conferentie ter toetsing van het Verdrag inzake biologische en toxinewapens (BTWC) in 2006

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name op artikel 15,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De Europese Unie beschouwt het Verdrag tot verbod van de ontwikkeling, de productie en de aanleg van voorraden van bacteriologische (biologische) en toxinewapens en inzake de vernietiging van deze wapens (BTWC) als een cruciaal onderdeel van het internationale kader voor non-proliferatie en ontwapening en als de hoeksteen van de inspanningen ter voorkoming dat biologische agentia en toxinen ooit als wapens worden ontwikkeld en gebruikt. Voorts blijft de Europese Unie zich inzetten voor de ontwikkeling van maatregelen om de naleving van het BTWC op langere termijn te verifiëren.

(2) De Raad heeft op 17 mei 1999 Gemeenschappelijk Standpunt 1999/346/GBVB [1] vastgesteld teneinde vooruitgang te boeken op het gebied van een juridisch bindend protocol bij het Verdrag, en hij heeft op 25 juni 1996 Gemeenschappelijk Standpunt 96/408/GBVB [2] vastgesteld in verband met de voorbereiding van de Vierde Conferentie tot herziening van het BTWC.

(3) De Raad heeft op 17 november 2003 Gemeenschappelijk Standpunt 2003/805/GBVB betreffende de universalisering en versterking van multilaterale overeenkomsten op het gebied van de non-proliferatie van massavernietigingswapens en overbrengingsmiddelen daarvoor [3] vastgesteld. Het BTWC is één van deze multilaterale overeenkomsten die door dat gemeenschappelijk standpunt worden bestreken.

(4) De Europese Raad heeft op 12 december 2003 een strategie ter bestrijding van de verspreiding van massavernietigingswapens aangenomen die er onder meer op is gericht het BTWC te versterken, verder na te denken over de verificatie ervan, de nationale uitvoering van dit Verdrag te ondersteunen, onder andere via strafwetgeving, en de naleving te verbeteren.

(5) De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties heeft op 28 april 2004 met eenparigheid van stemmen Resolutie 1540 (2004) aangenomen, waarin de verspreiding van massavernietigingswapens en overbrengingsmiddelen daarvoor als een bedreiging voor de internationale vrede en veiligheid wordt aangemerkt. Met de uitvoering van de bepalingen van deze resolutie wordt een bijdrage geleverd aan de uitvoering van het BTWC.

(6) De Raad heeft op 1 juni 2004 een verklaring aangenomen ter ondersteuning van het Veiligheidsinitiatief tegen de verspreiding van massavernietigingswapens.

(7) Op 14 november 2002 hebben de staten die partij zijn bij het BTWC bij consensus besloten om vanaf 2003 tot en met de Zesde Toetsingsconferentie die uiterlijk eind 2006 moet plaatsvinden, jaarlijks drie bijeenkomsten van de staten die partij zijn van telkens een week te beleggen. Zij hebben tevens besloten dat elke bijeenkomst van de staten die partij zijn wordt voorbereid in een twee weken durende bijeenkomst van deskundigen, alsmede dat de Zesde Toetsingsconferentie zich op de werkzaamheden van deze bijeenkomsten beraadt en een beslissing neemt over verdere maatregelen. De staten die partij zijn hebben besloten dat de Zesde Toetsingsconferentie in 2006 te Genève zal worden gehouden en zal worden voorafgegaan door een Voorbereidende Commissie.

(8) De Algemene Vergadering van de Verenigde Naties heeft op 13 december 1982 Resolutie A/RES/37/98 inzake chemische en bacteriologische (biologische) wapens aangenomen; hierin wordt de secretaris-generaal van de Verenigde Naties verzocht om te zijner kennis gebrachte informatie over activiteiten die eventueel een inbreuk vormen op het Protocol van Genève van 1925, nader te onderzoeken. Tevens heeft de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties op 26 augustus 1988 Resolutie 620 aangenomen waarin de secretaris-generaal er onder meer toe wordt aangemoedigd onverwijld een onderzoek in te stellen naar beschuldigingen betreffende het eventuele gebruik van chemische en bacteriologische (biologische) wapens of toxinewapens waardoor het Protocol van Genève van 1925 zou worden geschonden.

(9) De Europese Unie heeft op 27 februari 2006 overeenstemming bereikt over een gemeenschappelijk optreden inzake het BTWC, teneinde het universele karakter van het BTWC te bevorderen en de uitvoering ervan door de staten die partij zijn te ondersteunen, opdat deze de internationale verplichtingen van het BTWC omzetten in hun nationale wetgeving en bestuursmaatregelen.

---

[1] PB L 133 van 28.5.1999, blz. 3.
[2] PB L 168 van 6.7.1996, blz. 3.
[3] PB L 302 van 20.11.2003, blz. 34.

(10) Parallel met het gemeenschappelijk optreden heeft de Europese Unie overeenstemming bereikt over een actieplan inzake het BTWC waarin de lidstaten hebben toegezegd de resultaten van vertrouwenwekkende maatregelen in april 2006 aan de Verenigde Naties voor te leggen en lijsten van geschikte deskundigen en laboratoria bij de secretaris-generaal van de Verenigde Naties in te dienen, teneinde onderzoeken naar het vermeende gebruik van chemische en biologische wapens te vergemakkelijken.

(11) In het licht van de komende conferentie ter toetsing van het BTWC van 20 november tot en met 8 december 2006 en de Voorbereidende Commissie van 26 tot en met 28 april 2006 dient het standpunt van de Europese Unie te worden geactualiseerd,

HEEFT HET VOLGENDE GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT VASTGESTELD:

Artikel 1

De Europese Unie stelt zich ten doel het Verdrag tot verbod van de ontwikkeling, de productie en de aanleg van voorraden van bacteriologische (biologische) en toxinewapens en inzake de vernietiging van deze wapens (BTWC) verder te versterken. De Europese Unie blijft ijveren voor de vaststelling van effectieve mechanismen om de naleving van het BTWC te verbeteren en te controleren. De Europese Unie zal derhalve bijdragen aan een positieve uitkomst van de Zesde Toetsingsconferentie in 2006.

Artikel 2

Ter verwezenlijking van de in artikel 1 vervatte doelstelling moet de Europese Unie:

a) bijdragen aan een volledige evaluatie van de werking van het BTWC tijdens de Zesde Toetsingsconferentie, onder andere met betrekking tot de uitvoering van toezeggingen van staten die partij zijn bij het BTWC;

b) steun verlenen aan een programma ter voortzetting van de werkzaamheden in de periode tussen de Zesde en de Zevende Toetsingsconferentie en specifieke gebieden en modaliteiten aanwijzen voor verdere vooruitgang in het kader van dit programma;

c) steun verlenen aan een Zevende Toetsingsconferentie van het BTWC, die uiterlijk in 2011 moet worden gehouden;

d) bijdragen tot een consensus voor het welslagen van de Zesde Toetsingsconferentie op basis van het kader dat tijdens voorgaande toetsingsconferenties is vastgesteld, en onder meer de volgende essentiële punten bevorderen:

i) de universele toetreding van alle staten tot het BTWC, waarbij alle staten die nog geen partij zijn bij het BTWC worden opgeroepen onverwijld tot het BTWC toe te treden en zich wettelijk te verbinden tot de ontwapening en non-proliferatie van biologische en toxinewapens en, in afwachting van hun toetreding tot het BTWC, ertoe worden aangespoord als waarnemers deel te nemen aan de bijeenkomsten van de staten die partij zijn bij het BTWC en op vrijwillige basis de bepalingen van het BTWC uit te voeren; ervoor ijveren dat de bepalingen betreffende het verbod op biologische en toxinewapens tot wereldwijd bindende internationale rechtsregels worden verklaard, onder meer door de universele toepassing van het BTWC;

ii) de volledige nakoming van alle verplichtingen krachtens het BTWC en de daadwerkelijke uitvoering door alle staten die partij zijn bij het BTWC;

iii) met betrekking tot de volledige naleving van alle bepalingen van het BTWC door alle staten die partij zijn, de versterking, waar nodig, van nationale uitvoeringsmaatregelen, waaronder strafwetgeving, en van de controle op ziekteverwekkers en toxinen in het kader van het BTWC; ijveren voor de vaststelling van effectieve mechanismen om de naleving van het BTWC te verbeteren en te controleren;

iv) inspanningen ter verhoging van de transparantie door een intensievere uitwisseling van gegevens tussen staten die partij zijn bij het verdrag, onder meer in het kader van de jaarlijkse informatie-uitwisseling tussen deze staten (vertrouwenwekkende maatregelen (CBM's)), waarbij maatregelen worden vastgesteld om de landendekking en het nut van het CBM-mechanisme te beoordelen en te versterken, en wordt nagegaan of het aangewezen is het toepassingsgebied van het mechanisme eventueel uit te breiden;

v) de naleving van de verplichtingen uit hoofde van Resolutie 1540 (2004) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, met name ter voorkoming van het risico dat biologische of toxinewapens worden aangeschaft of gebruikt voor terroristische doeleinden en dat terroristen toegang krijgen tot materialen, apparatuur en kennis die kunnen worden gebruikt bij de ontwikkeling en de productie van biologische en toxinewapens;

vi) de programma's in het kader van het wereldpartnerschap van de G8 die zijn toegespitst op steun voor ontwapening, controle en beveiliging van gevoelig materiaal, gevoelige installaties en deskundigheid;

vii) bespreking van, en beslissingen over, verdere maatregelen met betrekking tot de werkzaamheden die tot op heden in het kader van het tussentijdse programma voor de periode 2003-2005 zijn ondernomen, alsmede de inspanningen voor de bespreking en bevordering van een gemeenschappelijke visie en een effectief optreden ten aanzien van de aanneming van noodzakelijke nationale maatregelen tot uitvoering van de verbodsbepalingen in het BTWC, waaronder de inwerkingtreding van strafwetgeving; nationale mechanismen voor de totstandbrenging en handhaving van de beveiliging en de bewaking in verband met ziekteverwekkers en toxinen; een verhoogde internationale capaciteit om gevallen van vermeend gebruik van biologische of toxinewapens of verdachte uitbraken van ziekten aan te pakken, te onderzoeken en de gevolgen ervan te verminderen; de versterking en verruiming van nationale en internationale institutionele inspanningen en bestaande mechanismen voor de bewaking, opsporing, diagnosestelling en bestrijding van besmettelijke ziekten die mensen, dieren en planten treffen; de inhoud, bevordering en aanneming van gedragscodes voor wetenschappers. De Europese Unie wijst erop dat alle staten die partij zijn zich met betrekking tot het voorgaande moeten blijven inspannen om de uitvoering van het BTWC te verbeteren.

Artikel 3

Het optreden van de Europese Unie voor de toepassing van artikel 2 omvat:

a) overeenstemming tussen de lidstaten over specifieke, praktische en haalbare voorstellen voor een daadwerkelijk betere uitvoering van het BTWC, die tijdens de Zesde Toetsingsconferentie namens de Europese Unie ter bestudering worden voorgelegd aan de staten die partij zijn bij het Verdrag;

b) voorzover passend, demarches van het voorzitterschap overeenkomstig artikel 18 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, teneinde:

i) de universele toetreding tot het BTWC te stimuleren;

ii) de nationale uitvoering van het BTWC door de staten die partij zijn te bevorderen;

iii) de staten die partij zijn aan te sporen een daadwerkelijke en volledige toetsing van het BTWC te steunen en hieraan deel te nemen en zodoende hun inzet voor deze fundamentele internationale norm ter bestrijding van biologische wapens te bevestigen;

iv) de bovengenoemde voorstellen te promoten die de Europese Unie ter bestudering aan de staten die partij zijn zal voorleggen en waarmee een verdere versterking van het BTWC wordt beoogd;

c) verklaringen die het voorzitterschap namens de Europese Unie vóór en tijdens de Toetsingsconferentie zal afleggen.

Artikel 4

Dit gemeenschappelijk standpunt wordt van kracht op de dag waarop het wordt vastgesteld.

Artikel 5

Dit gemeenschappelijk standpunt wordt bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Brussel, 20 maart 2006.

Voor de Raad
De voorzitster
U. PLASSNIK